

Hermanis Paukšs

BANĀNI, ĶIPLOKI, DESAS UN MĒRKAĶI
(pasakaina komēdija visai ģimenei)

Darbojas:

KARALIENE
GRĀFIENE
PRINCESE
KARALIS
PRINCIS
ĶIPLOKU BURVE
BANĀNU FEJA
DESU BURVIS
ELFIJA
MĪKLOTĀJA
KOMANDANTE
KLAČA

1. skats

Princese (*uznāk, sauc*). Mā-miņ!

Karaliene (*uznāk*). Jā, meitiņ?

Princese (*uznāk*). Vai tu neesi aizmirsusi, ka man drīz būs dzimšanas diena?

Karaliene (*uznāk*). Protams, ka neesmu. Ak, kā tas laiks skrien! Nepagūsti ne atskatīties, kad meita jau astoņus gadus veca.

Princese. Par kādu meitu tu runā?

Karaliene. Par tevi, protams! Man taču ir tikai viena meita!

Princese. Tad kāpēc tu runā par kaut kādu astoņus gadus vecu meitu, ja man ir jau gandrīz astoņpadsmit?

Karaliene. Izbeidz! Nevar būt, ka es jau esmu tik veca!

Princese. Tu nē, bet es! Vai sarīkosi varenu balli par godu manai pilngadībai?

Karaliene. Jā, protams, meitiņ! Protams! Ej, pasauc Grāfieni – lai ienāk pie manis!

Princese. Ceru, ka jūs pa abām atkal kaut ko nesavārsiet. (*Prom.*)

Karaliene. Kad mēs esam kaut ko savārijušas?

2. skats

Grāfiene (*uznāk*). Te es esmu, Karalien!

Karaliene. Kāpēc tu man neatgādināji, ka tuvojas Princeses astoņpadsmitā dzimšanas diena?

Grāfiene. Šausmas!

Karaliene. Tad taču ir jātaisa īpaši varena balle! Ar visu slavenāko valsts iedzīvotāju piedalīšanos!

Grāfiene. Tikai Ķiploku Burvi gan neaicināsim: viņa šausmīgi smird.

Karaliene. Smird gan. Turklāt pēc ķiplokiem. Bet Ķiploku Burve neapvainosies, ja netiks uzaicināta?

Grāfiene. Izdarīsim visu paklusām. Nesūtīsim saucējus bļausīties, bet aiznesīsim katram viesim personisku ielūgumu: tad Ķiploku Burve par balli neko neuzzinās.

Karaliene. Neuzzinās gan. No Ķiploku Burves visi vairās, tāpēc neviens arī neizplāpāsies. Ej uzzīmē ielūgumus!

Grāfiene. Tūlīt, Karalien. Man tā patīk zīmēt!

Abas prom.

3. skats

Uznāk Ķiploku Burve.

Klača (*uznāk*). Lai esi sveikta, ak, brīnišķīgi smaržojošā Ķiploku Burve!

Burve. Vai tev tiešām liekas, ka es brīnišķīgi smaržoju?

Klača. Protams!

Burve. Esmu gan dzirdējusi sakām, ka es pretīgi smirdot pēc ķiplokiem.

Klača. Ak! Kā gan ķiploki varētu pretīgi smirdēt, ja tie ir tik veselīgi, ārstē dažādas slimības un nostiprina imunitāti? Nē, ķiploki nevar pretīgi smirdēt, tie var tikai brīnišķīgi smaržot!

Burve. Bet kāpēc atskrēji?

Klača. Atskrēju pavēstīt, ka uz Princeses pilngadības balli tiek aicināti visi slavenākie valsts iedzīvotāji!

Burve. Sapratu! Kur es nobāzu savu skaisto vakarkleitu?

Klača. Pagaidi! Tu nenoklausījies līdz galam!

Burve. Nu, nu?

Klača. Bet tevi Karaliene ir nolēmusi uz balli neaicināt.

Burve. Ko? Neaicināt?

Klača. Jā, jo tu šausmīgi smirdot.

Burve. Es? Smirdu? Pēc kā?

Klača. Pēc ķiplokiem.

Burve. Bet tu taču teici, ka es brīnišķīgi smaržoju!

Klača. Jā, tā teicu es, bet Karaliene apgalvo, ka tu šausmīgi smirdot!

Burve. Ak tā? Nu, pagaidi tu man! Es tai Karalienei parādišu, kurš te smird un kurš smaržo! Paldies par informāciju, Klača! (*Prom.*)

Klača. Nav par ko un vienmēr laipni! (*Prom.*)

4. skats

Uznāk Karaliene un Grāfiene.

Burve (*uznāk*). Labdien, Jūsu Majestāte!

Karaliene. Labdien, cienītā Ķiploku Burve!

Burve. Dzirdēju, ka Princeses pilngadībai par godu tiek rīkota varena balle.

Karaliene. Nu... jā... Tā ir.

Burve. Un vēl es dzirdēju, ka uz šo balli esot uzaicināti visi slavenākie valsts iedzīvotāji.

Karaliene. Nu... jā... Tā ir.

Burve. Tomēr es neesmu uzaicināta uz šo balli!

Karaliene. Nu... jā... Tā ir...

Burve. Tad klausieties, Jūsu Majestāte: par to, ka neesmu uzaicināta uz balli, es uzlieku Princesei apgrūtinājumu – sākot ar šo brīdi, viņa nedrīkst ēst banānus – ja ēdīs, tad pārvērtīsies par mērkaķi!

Karaliene. Ai! Lūdzu, nē! Princesei tā garšo banāni!

Burve. Mērkaķiem arī! Bet!... Ja Princese uzzinās, kāpēc nedrīkst ēst banānus, tad uzreiz pārvērtīsies par mērkaķi – bez jebkādas banānu ēšanas! Tā, lūk! Tagad zināsiet, kā neaicināt Ķiploku Burvi uz ballēm! (*Prom.*)

5. skats

Karaliene. Skrien ātri un atņem Princesei visus banānus!

Grāfiene. Es centīšos, karalien. Bet, ja kas: mana priekšlaicīgā nāve būs uz tavas sirdsapziņas!

Karaliene. Apsolu, ka bēres būs skaistas.

Grāfiene. Paldies!

Karaliene. Un liec Komandantei iemest Ķiploku Burvi cietumā kā valsts noziedznieci! (*Prom.*)

Grāfiene. Bet ko tad man darīt vispirms? Atņemt Princesei banānus vai skriet pie cietuma Komandantes?!

6. skats

Komandante (*uznāk*). Saucāt, Jūsu Augstība?

Grāfiene. Jā, Komandante! Karalienes pavēle: nekavējoties iemest cietumā valsts noziedznieci Ķiploku Burvi!

Komandante. Nu tad beidzot man būs kāds cietumnieks! Bet kur tā Ķiploku Burve ir?

Grāfiene. Aizmuka.

Komandante. Uz kuriem?

Grāfiene. Droši vien, ka uz mājām.

Komandante. Valsts noziedznieki parasti mūk uz ārzemēm.

Grāfiene. Nu tad uz ārzemēm. (*Prom.*)

Komandante. Labi. Aizstaigāšu līdz Ķiploku Burves mājai, un, ja viņas tur nebūs, tad meklēšu ārzemēs! Tik sen nekur neesmu bijusi... (*Prom.*)

7. skats

Uznāk Karalis un Princis.

Karalis. Es te tā domāju, domāju dēls... un izdomāju, ka tev ir laiks precēties.

Princis. To gan tu gudri izdomāji, tētiņ!

Karalis. Nu ja – es ik pa brīdim mēdzu kaut ko gudru izdomāt.

Princis. Un vai tu izdomāji arī to, ar ko man vajadzētu precēties?

Karalis. Es izdomāju, ka tev vajadzētu precēties ar kaimiņu karaļvalsts princesi.

Princis. To tu vēl gudrāk izdomāji, tētiņ!

Karalis. Vai tev patīk kaimiņu karaļvalsts princese?

Princis. Ļoti patīk!

Karalis. Tad braucam viņu bildināt!

Princis. Braucam, tētiņ!

Karalis. Bet mums vajadzētu Princesei aizvest kādu dāvanu.

Princis. Protams, tētiņ!

Karalis. Kā tu domā, ko mēs viņai varētu aizvest?

Princis. Nudien nezinu, tētiņ.

8. skats

Klača (*uznāk*). Vai atļausiet jums ko ieteikt?

Karalis. Nu, nu, Klača – ko tad tu mums varētu ieteikt?

Klača. Es ieteiktu uzdāvināt Princesei banānus.

Karalis. Kāpēc banānus?

Klača. Tāpēc, ka Princesei par visu vairāk garšo banāni!

Karalis. Nu, ja banāni, tad banāni. Ej, dēls, pasaki, lai piekrauj trīs vezumus ar banāniem.

Princis. Jā, tētiņ. (*Prom.*)

Karalis. Paldies par informāciju, Klača! (*Prom.*)

Klača. Nav par ko un vienmēr laipni! (*Prom.*)

9. skats

Uznāk Princese un Grāfiene.

Grāfiene. Vai drikstu, Princesīt?

Princese. Ko?

Grāfiene. Palūgt no tevis šo banānu.

Princese. Kāpēc?

Grāfiene. Ļoti sagribējās.

Princese. Nu labi – ņem. Aiziešu pēc cita.

Grāfiene. Vai drīkstu vēl ko lūgt?

Princese. Ko tad?

Grāfiene. Aprunāties. Par tavu pilngadības balli.

Princese. Tūlīt aiziešu pēc banāniem, tad parunāsim.

Grāfiene. Vai mēs nevarētu aprunāties tūlīt?

Princese. Nu labi – bet tad ātri!

Grāfiene. Redzi, man ir uzticēts tas bīstamais uzdevums: pavēstīt tev, ka, sākot ar šo brīdi, tu vairs nedrīksti ēst banānus. Ja apēdīsi kādu banānu, tavu pilngadības balli nāksies atcelt.

Princese. Ko?! Kas tie par brīnumiem! Kāds sakars pilngadības ballei ar banāniem?

Grāfiene. Es to nedrīkstu teikt.

Princese. Vai nu tu man tūlīt pateiksi, vai arī es iešu uz banānu noliktavu un izēdīšu to tukšu!

Grāfiene. Tad tā būs pašnāvība, Princesīt.

Princese. Tu gribi teikt, ka miršu, ja ēdīšu banānus?

Grāfiene. Nē, bet, ja neklausīsi, notiks kaut kas šausmīgs.

Princese. Beidz mani baidīt!

Grāfiene. Es nebaidu. Tikai brīdinu.

Princese. Nu labi: balles dēļ var arī kaut ko pieciest! Bet aizvāc tad visus banānus no pils, lai tie mani nekaitina! Un, ja kāds cits uzdrošināsies ēst banānus, kamēr es nedrīkstu, tad es viņu pašu apēdīšu! (*Prom.*)

Grāfiene. Protams, Princesīt: jau iepriekš novēlu tev labu ēstgribu! (*Prom.*)

10. skats

Uznāk Ķiploku Burve.

Komandante (*uznāk*). Esi sveicināta, cienītā Ķiploku Burve! Nāku pēc Karalienes pavēles laipni aicināt tevi uz cietumu.

Burve. Kas tad tev tur: atvērto durvju diena?

Komandante. Nē, man ir pavēlēts iemest tevi cietumā kā valsts noziedznieci.

Burve. Vispār... interesants piedāvājums šajā garlaicībā, kad neviens tevi nekur neaicina. Bet ko teiks pārējie cietumnieki par manu brīnišķīgo ķiploku smaržu?

Komandante. Citu cietumnieku man nav!

Burve. Un ko tad tu viena pati tai savā cietumā dari?

Komandante. Garlaikojos.

Burve. Tad ejam ātrāk uz cietumu un sarīkosim tur ķiploku ballīti! Ceru, ka tev nav iebildumu pret ķiplokiem?

Komandante. Nē. Ķiploki jau kopš bērnības ir mans mīļākais ēdiens.

Abas prom.

11. skats

Uznāk Karaliene.

Karalis un Princis (*uznāk*). Labdien, mīlo kaimiņien!

Karaliene. Labdien, mīlie kaimiņi! Vai tāpat vien atbraucāt vai arī kādās darīšanās?

Karalis. Šoreiz, kaimiņien, darīšanās.

Princis. Jā, tētiņš izdomāja, ka man ir laiks precēties!

Karaliene. Un kura tad būtu izraudzītā līgava?

Princis. Jūsu meita, kaimiņien!

Karaliene. Laba izvēle. Mēs varētu apvienot Princeses pilngadības balli ar kāzām. Tā iznāktu lētāk.

Karalis. Ļoti gudra doma, kaimiņien!

Karaliene. Nu ko: tad iesim aprunāties ar Princesi!

Princis. Mēs atvedām Princesei trīs vezumus banānu, bet nezinām, kur izkraut!

Karalis. Dzirdējām, ka Princesei ļoti garšo banāni.

Karaliene. Jā, tas tiesa... garšo gan. Bet Princese diemžēl vairs nedrīkst ēst banānus.

Karalis. Kāpēc tad tā?

Karaliene. Nu, taisnību sakot, iemesls ir tik delikāts, ka es nedrīkstu citiem par to neko stāstīt.

Karalis. Es saprotu: kaut kas pa sieviešu līniju.

Karaliene. Nē, nē: nelielas zooloģiska rakstura problēmas.

Visi trīs prom.

12. skats

Uznāk Princese.

Feja (*uznāk*). Labdien, Princese!

Princese. Kas tu esi, un kāpēc Grāfiene tev nav atņēmusi banānus?

Feja. Es esmu labā Banānu Feja – staigāju apkārt pa pasauli, cienādama visas princeses ar banāniem. Lūdzu!

Princese. Paldies tev, labā Banānu Feja, bet es nedrīkstu ēst banānus.

Feja. Kāpēc tad tā?

Princese. Nezinu. To man neteica. Vienkārši atnāca un aizliedza.

Feja. Varbūt tev ir alerģija pret banāniem? Tagad jau visu audzē ar ķīmijas palīdzību, tāpēc arī dažādas alerģijas rodas. Taču es baroju princeses ar ekoloģiskajiem banāniem – tie audzēti dabiskā vidē bez jebkādas ķīmijas. Pret tiem tev alerģijai nevajadzētu būt.

Princese. Tu domā?

Feja. Drošības dēļ pārbaudīsim. Apēd kādu banānu, un, ja pēc tam uzmetīsies pumpas, tad tev patiešām ir alerģija pret banāniem – pat pret

ekoloģiskajiem, bet, ja pumpas neuzmetīsies, tad skaidrs, ka manus ekoloģiskos banānus tu mierīgi vari ēst. Te tev būs banāns – nokod gabaliņu!

Princese. Bet es nedrīkstu!

Feja. Vai tad tev ir teikts, ka tu nedrīksti banānus pat pagaršot?

Princese. Nē, tā gan man neviens nav teicis.

Feja. Nu redzi! Tātad ēst tu tos nedrīksti, bet pagaršot tomēr vari. Un ja vēl tie ir ekoloģiskie banāni... Tikai mazu gabaliņu. Nu, kāds ir?

Princese. Labs... Garšīgs...

Feja. Nu re! Un tu baidījies. Skatos, ka pumpas arī nekur nemetas...

Princese (*ieņem mērkaķa pozu un lēkā*). U! U-u-u! U-u-u! U-u-u! U-u-u!

Feja. Kas tev notika, Princese?!... Ei!... Princese!...

13. skats

Uznāk Karaliene, Karalis un Princis.

Karaliene. Un, lūk, arī mūsu Princese!

Princese. U-u-u! U-u-u! U-u-u!

Princis. Bet tā taču nav Princese!

Princese. U-u-u! U-u-u! U-u-u!

Princis. Tas ir mērkaķis!

Karaliene. Ak dievs! Tātad viņa ir ēdusi banānus! Kurš iebaroja Princesei banānus?!

Feja. Es...

Karaliene. Kāpēc?

Feja. Tāpēc, ka es esmu labā Banānu Feja un cienāju visas princeses ar banāniem!

Karaliene. Valsts noziedzniece tu esi, nevis labā Feja! Marš, uz cietumu!

Feja. Par ko?

Karaliene. Par to, ka pārvērti Princesi par mērkaķi!

Feja. Bet es taču nepārvērtu! Es tikai iedevu viņai pagaršot banānu!

Karaliene. Lūk, lūk: tieši tā arī princeses tiek pārvērstas par mērkaķiem! Kur komadante?!

14. skats

Komandante (*uznāk*). Es esmu šeit, Jūsu Majestāte!

Karaliene. Iemest cietumā valsts noziedznieci labo Banānu Feju!

Komandante. Klausos, Jūsu Majestāte!

Feja. Es protestēju! Tā ir manu banāntiesību pārkāpšana!

Komandante. Nebļauties! Cietumā tev būs labi! Nevajadzēs vazāties pa pasauli, princeses ar banāniem barojot! Tagad es pati tevi barošu! Kas tev vislabāk garšo?

Feja. Banāni, protams!

Komandante. Cietuma noliktavas ir pilnas ar banāniem! Nāc!

Komandante un Feja prom.

Karaliene. Es nūdien nezinu, ko darīt. Izlemiet paši. Nāc, meitiņ: tagad varēsi ēst banānus, cik vien tīk.

Princese. U-u-u! U-u-u!

Princese un Karaliene prom.

15. skats

Karalis. Nu? Vai precēsi, mērkaķi, dēls?

Princis. Nē, tētiņ, mērkaķi precēt man diez ko vis negribas.

Karalis. Tepat netālu dzīvo kāds burvis. Varbūt viņš var pārvēst mērkaķi atpakaļ par Princesi?

Princis. To gan tu gudri izdomāji, tētiņ!

Karalis. Nu ja – es ik pa brīdim mēdzu kaut ko gudru izdomāt.

Abi prom.

16. skats

Uznāk Burvis, Karalis un Princis.

Burvis. Lai esat sveicināti, Majestātes! Kā varu pakalpot?

Karalis. Vajadzētu mērkaķi pārvērst par Princesi.

Burvis. Bez problēmām! Kaut visus mērkaķus! Elfija!

17. skats

Elfija (*uznāk*). Jā, Jūsu Burvība?

Burvis. Lūdzu, esi tik laipna un atnes manu burvju desu!

Elfija. Jā, Jūsu Burvība – tūlīt! (*Prom.*)

Burvis. Viss būs kārtībā, Majestātes: tūlīt Elfija atnesīs manu burvju desu, un mērkaķis „viens un divi!” pārvērtīsies par Princesi.

Elfija (*uznāk*). Lūdzu, Burvība: te būs jūsu desa!

Burvis. Paldies, Elfija!... Ko?... Kas tas ir?

Elfija. Tas, ko lūdzāt: jūsu burvju desa.

Burvis. Nē, šī nav mana burvju desa!

Elfija. Nē, Jūsu Burvība: šī ir tieši tā desa, ar ko jums vienmēr labpatīk burties.

Burvis. Ko tu gribi man iestāstīt! Šai desai ir apgrauzts gals, bet es skaidri atceros, ka līdz šim vienmēr būros ar desu, kuras gals nebija apgrauzts!

Elfija. Nu jā: jāatzīst, ka šai desai tiešām ir nedaudz apgrauzts gals, un tomēr šī ir tieši tā desa, ar ko jūs vienmēr buraties – nu... vienīgi ar apgrauztu galu.

Burvis. Tu gribi teikt, ka man tagad būs jābūras ar apgrauztu desu?

Elfija. Es nezinu, Jūsu Burvība.

Burvis. Kā nezini?! Burvju desai pazūd daļa spēka, ja tai apgrauž galu! Ar tādu desu vairs nav iespējams kvalitatīvi burties! Kurš apgrauza galu manai burvju desai?!

Elfija. Es nezinu, Jūsu Burvība. Varbūt kāda pele... vai kaķis.

Burvis. Bet es taču tev teicu, nolikt burvju desu tādā vietā, kur ne kaķi, ne peles nevar tai piekļūt!

Elfija. Es jau tā arī izdarīju, Jūsu Burvība. Nudien nezinu, kā tiem izdevās.

Burvis. Nu labi: kas apgrauzts, to vairs nav iespējams atgrauzt atpakaļ. Aizteci nu uz veikalu, Elfija, un nopērc man citu desu.

Elfija. Jā, Jūsu Burvība – jau teku! (*Prom.*)

18. skats

Burvis. Diemžēl nāksies mazliet uzgaidīt, Majestātes: neliela aizķeršanās ar desu.

Karalis. Nekas. Mēs tikmēr aizstaigāsim līdz mērkaķa mātei. Iepriecināsim ar ziņu, ka drīz viņa atkal kļūs par Princeses māti.

Visi trīs prom.

19. skats

Uznāk Komandante un Banānu Feja.

Komandante. Laipni lūdzu, cienītā Banānu Feja: šī ir ērtākā mūsu cietuma kamera! Te jau sēž Ķiploku Burve. Viņa šobrīd ir devusies eksursijā pa cietumu.

Feja. Un man te varbūt visu atlikušo mūžu būs jātup? Ņemot vērā to, ka esmu nemirstīga, tas izklausās pārāk šausmīgi.

Komandante. Taisnību sakot, es nemaz nezinu, cik ilgs cietumsods pienākas par princešu pārvēršanu par mērkaķiem.

Feja. Kā es varēju zināt, ka šī Princese pēkšņi pārvērtīsies par mērkaķi, ja visas iepriekšējās princeses, ēzdamas banānus, par mērkaķiem nepārvērtās?

Komandante. Nezināšana neatbrīvo no atbildības.

20. skats

Burve (*uznāk*). Vai jūs par mani?

Komandante. Nē, nē! Lūdzu, iepazīstieties, cienītās noziedznieces: Ķiploku Burve, Banānu Feja!

Feja un Burve. Ļoti patīkami!

Burve. Ķiplokus ēdīsi?

Feja. Es labāk kādu banāniņu.

Burve. Un kā būtu ar izsmalcinātiem salātiņiem: banāni ar ķiplokiem? Gan garšīgi, gan imunitāti stiprina!

Feja. Varētu pamēģināt, jo jūtu, ka pēc tā stresa ar mērkaķisko princesi mana imunitāte ir krietni sašķobijusies.

Komandante. Tad divas porcijas banānu salātu ar ķiplokiem?

Burve un Feja. Jā.

Komandante. Tūlīt sataisīšu! Tiksimies cietuma banketu zālē! (*Prom.*)

21. skats

Burve. Bet pēc ēšanas ieiesim cietuma saunā un paplunčāsimies baseinā.

Feja. Šķiet, ka te patiešām nav slikti.

Burve. Jā, es jau sāku nožēlot, ka mani neietupināja ātrāk.

Abas prom.

22. skats

Burvis (*uznāk*). Laipni lūdzu, Majestātes!

Uznāk Karaliene, Karalis, Grāfiene un Princis.

Burvis. Elfija!

Elfija (*uznāk*). Jā, Jūsu Burvība?

Burvis. Nu jau desai vajadzētu būt gatavai – nes to šurp!

Elfija. Jā, Jūsu Burvība. Te tā ir!

Burvis. Ko? Kāpēc arī šai desai ir apgrauzts gals?

Elfija. Nezinu, Jūsu Burvība.

Burvis. Tūlīt izliec pa visu māju peļu slazdus, izķer tuvākās apkārtnes kaķus un aizteci uz veikalu pēc vēl vienas desas!

Elfija. Jā, Jūsu Burvība.

Burvis. Nekas – drīz mēs tiksim ar šo problēmu galā.

23. skats

Klača (*uznāk*). Vai drīkstu iebilst, Jūsu Burvība?

Burvis. Kāpēc? Ja visas peles un kaķi tiks izķerti, tad taču vairs nebūs neviena, kas varētu apgrauzt burvju desām galus!

Klača. Maldāties, Jūsu Burvība. Ne jau peles un ne jau kaķi apgrauž jūsu burvju desām galus.

Burvis. Kas tad? Krokodili?

Klača. Nē! Elfija.

Burvis. Elfija?

Klača. Jā, Elfija.

Burvis. Nevar būt.

Klača. Vai manas Klačas kādreiz ir izrādījušās nepatiesas?

Burvis. Nē, nav. Paldies par informāciju, Klača, lai cik neticama un šausmīga tā būtu.

Klača. Nav par ko un vienmēr laipni! (*Prom.*)

24. skats

Burvis. Elfija!

Elfija (*uznāk*). Jā, Jūsu Burvība? Es jau izliku trīsdesmit peļu slazdus un noķēru divpadsmit kaķus!

Burvis. Vari noņemt slazdus un atlaist brīvībā kaķus!

Elfija. Kāpēc?

Burvis. Tāpēc, ka ne jau viņi apgrauž burvju desām galus.

Elfija. Kas tad?

Burvis. Tu!

Elfija. Es?

Burvis. Jā, Elfija! Un tagad atzīsties: kāpēc tu apgrauz manām burvju desām galus?

Karaliene. Tikai nemelo – mums viss ir zināms!

Elfija. Jā, man tik ļoti garšo desas, bet Burvis visu laiku mani baro ar biezpienmaizītēm.

Karaliene. Bet, Burvi! Tas nav humāni: barot savu asistenti ar biezpienmaizītēm, ja viņai garšo desas!

Burvis. Bet es taču nezināju, ka viņai garšo desas! Es biju pilnīgi pārliecināts, ka Elfijas mīlākais ēdiens ir biezpienmaizītes! Kāpēc tu man neko neteici, Elfija?

Elfija. Es kautrējos.

Karaliene. Nu tad drošības dēļ es tevi pagaidām iemetīšu cietumā.

Elfija. Par ko?

Karaliene. Par kautrēšanos nevietā. Komandante!

25. skats

Komandante (*uznāk*). Es esmu šeit, Jūsu Majestāte!

Karaliene. Te tev būs vēl viena cietumniece.

Komandante. Pateicos, Majestāte!

Elfija. Bet es negribu cietumā!

Burvis. Par to vajadzēja domāt tad, kad grauži desām galus!

Elfija. Tad es domāju tikai par to, cik desas ir garšīgas.

Komandante. Neraudi! Cietuma noliktavas ir pilnas ar desām! Varēsi tās ēst no rīta līdz vakaram!

Elfija. Tiešām? Gribu uz cietumu!

Komandante. Ejam!

Komandante un Elfija prom.

26. skats

Karalis. Vai atburšana tiek atcelta līdz jaunas burvju desas sagatavošanai?

Burvis. Eh! Mēģināsim ar to pašu apgrauzto, ja jau esam sanākuši. Burvju desa lidinās! Mērkaķis lai plivinās! Un pēc manas pavēles – Princesē tas pārvēršas!

Karalis. Nu? Sanāk?

Burvis. Daļēji.

Karaliene. Kā tas ir – daļēji?

Burvis. Daļa mērkaķa ir pārvērsta par princesi, bet visu mērkaķi ar apgrauztu desu pārvērst tomēr neizdevās. Tāpēc princim būs jāpaveic kāds varoņdarbs, lai mērkaķis pilnībā pārvērstos par princesi.

Princis. Un kas tas ir par varoņdarbu?

Burvis. Tev nāksies atminēt Mīklotājas uzdoto mīklu!

Princis. Vai tas ir grūti?

Burvis. Ļoti grūti!

Princis. Un kas notiks, ja es neatminēšu?

Burvis. Tad Princese uz mūžīgiem laikiem paliks par mērkaķi, bet tu pārvērtīsies par banānu.

Princis. Esmu gatavs! Ja tas tā notiek, tad, lūdzu, izbarojiet mani Princesei! Arī kā banāns es vēlos uz mūžu būt saistīts ar savu iemīļoto. (*Prom.*)

Grāfiene. Ar tik neprātīgu mīlestību es sastopos pirmoreiz.

Visi prom.

27. skats

Burve un Feja (*uznāk, dejodamas un dziedādamas*).

Mazs kukainīts pa jūru peld un negrimst dibenā!

Hau! Negrimst dibenā! Hau! Negrimst dibenā!

Tas izstiepjas un saraujas, bet negrimst dibenā!

Hau! Negrimst dibenā! Hau! Negrimst dibenā!

Uznāk Komandante un Elfija.

Komandante. Lūdzu, iepazīstieties: noziedzniece Elfija. Ķiploku Burve. Banānu Feja.

Feja. Un par ko tad tevi ietupināja?

Elfija. Par desu galu apgraušanu.

Feja. Tu padomā tik: neko vairs nedrīkst! Princeses ar banāniem barot nedrīkst, desām galus apgrauzt nedrīkst! Kur paliek ēšanas brīvība?!

Komandante. Acumirkli, cienītās noziedznieces: tūlīt sataisīšu banānu-ķiploku salātiņus ar desu! (*Prom.*)

28. skats

Feja. Kāpēc ar desu?

Elfija. Man ļoti garšo desas.

Burve. Nekas veselīgs tas gan nav, bet pamēģināsim!

Feja. Jā, cietumnieku solidaritātes vārdā! Uz priekšu! Uz banketu zāli!

Burve, Feja un Elfija (*dejo un dzied*).

Mazs kukainīts pa jūru peld un negrimst dibenā!

Hau! Negrimst dibenā! Hau! Negrimst dibenā!

Tas izstiepjās un saraujas, bet negrimst dibenā!

Hau! Negrimst dibenā! Hau! Negrimst dibenā! (*Prom.*)

29. skats

Klača (*uznāk*). O, mīklainākā no visām mīklotājām!

Mīklotāja (*uznāk*). Nu, nu, Klača: kas atkal?

Klača. Pie tevis nāk Princis!

Mīklotāja. Un ko viņam vajag?

Klača. Viņš nāk, lai minētu tavu mīklu!

Mīklotāja. Bet es nevienu mīklu vairs neatceros!

Klača. Kā – neatceries?

Mīklotāja. Nu, pie manis tik sen neviens nav nācis minēt mīklas, ka es tās visas esmu aizmirsusi.

Klača. Tad izdomā kādu no jauna!

Mīklotāja. Labi, es mēģināšu.

Klača. Princis tūlīt būs klāt – domā ātri! (*Prom.*)

30. skats

Princis (*uznāk*). Labdien, cienītā Mīklotāja!

Mīklotāja. Labdien, godātais Princi!

Princis. Esmu atnācis, lai atminētu mīklu un pārvērstu savu iemīļoto atpakaļ par mērkaķi! Nē – atvainojos: savu iemīļoto mērkaķi atpakaļ par princesi! Nē, mērkaķi atpakaļ par iemīļoto princesi. Nu tā kaut kā.

Mīklotāja. Labi, labi – man ir pilnīgi vienalga, ko un par ko tu gribi pārvērst. Mans pienākums ir tikai uzdot tev neatminamu mīklu.

Princis. Es saprotu.

Mīklotāja. Bet tā būs šausmīgi grūta mīkla.

Princis. Es saprotu.

Mīklotāja. Tik grūtu mīklu neviens vēl nebūs mēģinājis minēt.

Princis. Esmu tam gatavs.

Mīklotāja. Sasodīts. Kā nu tur bija? Pagaidi mazliet – tūlīt atcerēšos.

Princis. Es gaidu, cienītā Mīklotāja.

Mīklotāja. Nu tā... Esi gatavs?

Princis. Vienmēr gatavs!

Mīklotāja. Labi... Tad klausies...

Princis. Es klausos!

Mīklotāja. Tā... Laikam atcerējos... Nu ja... Tad saki man, kas tas ir... Zaļš...

Princis. Zaļš?

Mīklotāja. Arī apaļš...

Princis. Apaļš.

Mīklotāja. Uun vēl garš...

Princis. Garš.

Mīklotāja. Nu? Kas tas ir?

Princis. Man jāpadomā.

Mīklotāja. Labi – izej blakus istabā un padomā. Kad būsi izdomājis, nāc un saki.

Princis prom.

31. skats

Klača (*uznāk*). Un kas tad tas ir?

Mīklotāja. Nezinu.

Klača. Kā – nezini?

Mīklotāja. Es paguvu izdomāt tikai mīklu, bet izdomāt atminējumu nepaguvu!

Klača. Nu tad izdomā tagad!

Mīklotāja. Jā, es jau domāju, bet atminējums nenāk prātā. Kā tu domā: kas tas varētu būt?

Klača. Nezinu. Tu taču esi Mīklotāja, nevis es! Domā pati!

Mīklotāja. Bet vai tiešām tu man nevari grūtā brīdī palīdzēt?

Klača. Nu labi jau, labi. Tas varētu būt...

Mīklotāja. Tikai skaties: ja uzminēsi nepareizi, pārvērtīsies par banānu!

Klača. Ko?! Man nemaz tavas mīklas nav jāmin! Es tikai gribēju palīdzēt, bet, ja tu tāda esi...

Mīklotāja. Labi jau, labi – tas bija tikai tāds joks!

Klača. Dumjš joks!

Mīklotāja. Visi joki ir dumji. Tāpēc jau mēs par tiem smejamies.

Klača. Bet kā tu pati domā: kas tas varētu būt?

Mīklotāja. Nezinu. Ja zinātu, tad nebūtu lūgusi tavu palīdzību.

Klača. Bet kaut kādi atminējuma varianti tev taču ir?

Mīklotāja. Kaut kādi ir, bet tādi... ne visai.

Klača. Tad pasaki kādu no tiem.

Mīklotāja. Neteikšu.

Klača. Kāpēc?

Mīklotāja. Tāpēc, ka negribu pārvērsties par banānu, ja uzminēšu nepareizi.

Klača. Labi, tad domāsim no pretējā: kas tas noteikti nevarētu būt?

Mīklotāja. Burkāns!

Klača. Nu, nezinu, nezinu. Burkāns ir tāds apaļš, ja skatās no vienas puses, bet, ja skatās no otras puses, tad ir tāds garš. Jā, mēdz būt pat ļoti gari burkāni.

Mīklotāja. Bet burkāns nav zaļš!

Klača. Vai tad negatavs burkāns nav zaļš?

Mīklotāja. Nezinu. Nekad neesmu ēdusi negatavus burkānus.

Klača. Jā, es negribētu būt tavā vietā. Viņš nāk! (*Prom.*)

32. skats

Mīklotāja. Nu, Princi? Vai izdomāji, kas tas ir?

Princis. Izdomāju.

Mīklotāja. Vai esi pilnīgi pārliecināts par sava atminējuma pareizību?

Princis. Jā, esmu.

Mīklotāja. Pašpārliecinātība vēl nevienu pie laba gala nav novedusi. Un ja nu tu tomēr esi kļūdījies? Tad tūlīt pat pārvērties par banānu!

Princis. Es zinu.

Mīklotāja. Un tomēr riskēsi minēt?

Princis. Jā, riskēšu.

Mīklotāja. Nu labi – tad saki!

Princis. Tas ir – gurķis!

Mīklotāja. Jā! Patiešām! Pareizi! Gurķis! Kā man pašai tas neienāca prātā? Apsveicu, Princi! Tu tomēr esi atminējis mīklu.

Princis. Paldies, cienītā Mīklotāja!

Mīklotāja. Un pasveicini no manis savu mērkaķi!

Princis. Paldies! Tu gribēji teikt: Princesi.

Mīklotāja. Jā, protams! Mēs bieži pasakām ne to, ko gribam.

Princis prom.

33. skats

Mīklotāja. Fū... gandrīz izblamējos.

Klača (*uznāk*). Tā iet, ja savus pienākumus atstāj novārtā!

Mīklotāja. Tev taisnība: eju sacerēt jaunas mīklas un mēģināšu atcerēties kādu no vecajām. Paldies par atbalstu grūtā brīdī!

Klača. Nav par ko un vienmēr laipni! (*Prom.*)

34. skats

Grāfiene (*uznāk*). Jūsu Majestātes! Ir ieradies Princis!

Uzskrien Karaliene un Karalis.

Karalis. Princis vai banāns?

Grāfiene. Princis! Kāpēc banāns? Tad taču es būtu teikusi, ka ir ieradies banāns!

Karalis. Un tas Princis nemaz pēc banāna neizskatās?

Grāfiene. Nu, ja jūs tā prasāt... katrs jau pēc kaut kā izskatās. Jā, ja tā padomā, tad visi prinči laikam mazliet tomēr izskatās pēc banāniem. Lūk, arī viņš pats!

35. skats

Uznāk Princis.

Karaliene. Nē, manuprāt, viņš pēc banāna neizskatās.

Karalis. Jā, Grāfienei ir pārāk spilgta iztēle.

Grāfiene. O, Majestāte... jūs man glaimojat.

Karaliene. Spilgta iztēle ir raksturīga visiem māksliniekiem: Grāfienei ļoti patīk zīmēt.

Karalis. Jā, tādi tie mākslinieki ir: visur viņiem banāni rēgojas.

Karaliene. Ej nu labāk un pazīmē kaut ko!

Grāfiene. Vai kāzu ielūgumus?

Karalis. Viss atkarīgs no tā, kā Princim ir veicies ar mīklas minēšanu.

Princis. Bez problēmām. Ļoti grūta mīkla. Bet es to atminēju pāris sekundēs.
Gurķis.

Grāfiene. Gurķis?

Princis. Jā, gurķis.

Grāfiene. Tad jūs vēlaties lai uz jūsu kāzu ielūgumiem būtu uzzīmēts gurķis?

Karalis. Kāpēc ne? Vismaz kaut kas oriģināls. Un arī dziļa doma apakšā.

Grāfiene. Tad es skrienu zīmēt!

Karaliene. Nu, ja tā, tad turpiniet iesākto atbilstoši etiķetei, bet es tikmēr došos kārtot citas ar gaidāmo notikumu saistītas darīšanas.

Karalis. Nu ko, dēls? Ejam bildināt princesi?

Princis. Bet, tētiņ... varbūt pietiks, ja iešu tikai es? Tu taču negrasies Princesi precēt.

Karalis. Jā, gudra doma.

Princis. Protams, tētiņ: es arī reizēm mēdzu kaut ko gudru izdomāt. (*Prom.*)

Karalis. Viss manī! (*Prom.*)

36. skats

Burve, Feja un Elfijs (*uznāk, dejodamas un dziedādamas*).

Mazs kukainīts pa jūru peld un negrimst dibenā!

Hau! Negrimst dibenā! Hau! Negrimst dibenā!

Tas izstiepjas un saraujas, bet negrimst dibenā!

Hau! Negrimst dibenā! Hau! Negrimst dibenā!

Elfija. Ak! Es pat iedomāties nespēju, ka cietumā ir tik labi! Brīvībā nepārtraukti ir jāstrādā, jāizliekas, ka tev garšo biezpienmaizītes, jābaidās, ka nejauši vari izdarīt ko tādu, par ko tevi iemetīs cietumā, bet te: tu jau esi cietumā, tātad vari uzvesties, kā vien vēlies!

Burve, Feja un Elfija (*dejo un dzied*).

Mazs kukainīts pa jūru peld un negrimst dibenā!

Hau! Negrimst dibenā! Hau! Negrimst dibenā!

37. skats

Komandante (*uznāk*). Diemžēl nāku ar bēdīgās ziņām, mīļās dāmas.

Elfija. Un tā vienmēr: tikko tu sāc bezbēdīgi justies, tā kāds atnāk ar bēdīgām ziņām!

Burve. Saki! Mēs esam gatavas uz visu! Pat uz nāves sodu!

Elfija. Nē! Es neesmu!

Komandante. Karaliene par godu Prinča un Princeses kāzām ir izsludinājusi amnestiju un liek man visus ieslodzītos izlaist brīvībā.

Feja. Es protestēju! Tā ir manu cietumtiesību pārkāpšana! Un vai tas Princis ir galīgi jucis, ka precēsies ar mērkaķi?

Komandante. Desu Burvis esot mērkaķi pārvērtis atpakaļ par princesi.

Burve. Tas nu gan nebija koleģiāli!

Elfija. Bet ko no vīriešiem var gribēt? Nekur tālāk par biezpienmaizītēm viņu saprašana nesniedz.

Feja. Darīsim tā: iziesim tagad papriecāties kāzu ballītē un pēc tam nāksim atpakaļ uz cietumu! Bet, ja karaliene neļaus, tad pastrādāsim atkal kādu valsts noziegumu, un viņa būs spiesta mūs ieslodzīt!

Burve, Feja un Elfija. Mazs kukainīts pa jūru peld un negrimst dibenā!

Hau! Negrimst dibenā! Hau! Negrimst dibenā!

Visas prom.

38. skats

Princis (*uznāk*). Ak, Princese!

Princese (*uznāk*). Ak, Princi!

Princis. Cik labi, ka tu vairs neesi mērkaķis!

Princese. Vai tad tev nepatīk mērkaķīši?

Princis. Nu, lai cik ļoti man patiktu mērkaķīši, precēties ar mērkaķi es tomēr negribētu.

Princese. Bet ar princesi, kas mērkaķoņas?

Princis. Kā tas jāsaprot?

Princese. Kamēr biju mērkaķis, man ļoti iepatikās mērkaķoties. Vai tev nepatiktu, ja es arī turpmāk šad tad pamērkaķotos? (*Ieņem mērkaķa pozu un lēkā.*) U! U-u-u!

Princis. Nu, reizēm der arī pamērkaņoties.

Princese. Tad varbūt mērkaņosimies abi kopā?

Princis. Nu labi – pamēģināsim.

Princis un Princese (*ieņem mērkaņa pozu un lēkā*). U! U-u-u! U-u-u! U-u-u!

39. skats

Grāfiene (*uznāk*). Šausmas!

Princis un Princese. U!

Grāfiene. Princese atkal ir pārvērtusies par mērkaņi! Un Princis arī! Jūsu Majestātes! Jūsu Majestātes! (*Prom.*)

40. skats

Princis un Princese. U-u-u!

Princese. Pietiks!

Princis. Pietiks gan – citādi mums var neļaut precēties!

41. skats

Uzskrien Karaliene, Karalis un Grāfiene.

Grāfiene. Lūk! Skatieties, Jūsu Majestātes! Mērkaņis un mērkaņiene!

Karaliene un Karalis. Kur?

Princese. Es palūgšu bez apvainojumiem! **Princses** un prinča nosaukšana par mērkaņiem ir valsts noziegums!

Grāfiene. Bet nupat bija.

Karaliene. Kā tu jūties?

Grāfiene. Ne visai labi.

Karaliene. Tā jau es domāju. Ej atlaidies.

Grāfiene. Labi, karalien. (*Prom.*)

42. skats

Princis. Ak, daiļā Princese! Es tevi neprātīgi mīlu! Vai esi ar mieru kļūt par manu sievu!

Princese. Ak, Princi! Es arī tevi neprātīgi mīlu! Un esmu gatava kļūt par tavu sievu kaut tūlīt!

Princis un Princese (*ieņem mērkaņa pozu un lēkā*). U! U-u-u! U! U-u-u! U-u-u!
(*Prom.*)

43. skats

Karalis. Vai tik viņiem vēl nav par agru precēties?

Karaliene. Tā izskatās. Bet ko nu vairs: kāzu balle izziņota – ja to atcelsim, var izplatīties dažādas baumas.

Klača (*uznāk*). Var gan!

BEIGAS

2015